

government
communications

Department:
Government Communication and Information System
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**TAALBELEID VAN DIE
REGERINGSKOMMUNIKASIE-
EN -INLIGTINGSTELSEL**

INHOUDSOPGAWE

1. INLEIDING.....	1
2. WOORDOMSKRYWINGS.....	1
3. BELEIDSBEGINSELS	2
4. DOEL EN OMVANG.....	3
5. WETGEWENDE MANDAAT	4
6. OOR DIE GCIS.....	4
7. MANDAAT VAN DIE TAALDIENSEENHEID	5
8. BELEIDSVERKLARING	5
9. KOMMUNIKASIEBENADERING MET GEAFFEKTEERDE PARTYE	5
10. REKORDHOUDING.....	8
11. OPLOS VAN KLAGTES.....	8
12. PUBLIKASIE VAN EN TOEGANG TOT DIE GCIS-TAALBELEID.....	9
13. BELEIDSHERSIENING	9

1. INLEIDING

- 1.1. Suid-Afrika is 'n veeltalige samelewing wat deur 'n ryk linguistiese diversiteit gekenmerk word. Taal is 'n onontbeerlike hulpmiddel wat gebruik kan word om ons demokrasie te versterk asook om tot die maatskaplike, intellektuele, ekonomiese en politieke lewe van die Suid-Afrikaanse samelewing by te dra.
- 1.2. Die land se linguistiese landskap het ná die aanbreek van demokrasie in 1994, dramaties verander, toe die Grondwet die eerste keer 'n regs- en regulerende raamwerk vir die formele erkenning en bevordering van linguistiese diversiteit voorsien het. Die huidige veeltalige bedeling stel voorheen gemarginaliseerde tale in staat om nou te floreer.
- 1.3. Artikel 6 van die Grondwet waarborg gelyke status aan die 11 amptelike tale, naamlik Afrikaans, Engels, isiNdebele, isiXhosa, isiZulu, Sepedi, Sesotho, Setswana, Siswati, Tshivenda en Xitsonga.
- 1.4. Uit hoofde van sy grondwetlike mandaat om die publiek van inligting te voorsien wat tydig, akkuraat en toeganklik is, is die GCIS verantwoordelik vir die voorsiening van strategiese leierskap en die koördinasie van regeringskommunikasie om te verseker dat die publiek ingelig word en toegang het tot regeringsprogramme en -beleid wat tot hul voordeel strek. Die organisasie het die afgelope paar jaar sommige van sy kommunikasiemateriaal in al die amptelike tale uitgereik.
- 1.5. Deur die bevordering van billike en regverdigte toegang tot regeringsdienste, -kennis en -inligting as deel van sy grondwetlike en morele plig, verseker die GCIS in werklikheid geregtelike verhaal vir die voorheen gemarginaliseerde tale, wat sedertdien amptelike status verwerf het.

2. WOORDOMSKRYWINGS

Vir doeleindes van hierdie beleid, behalwe waar die teendeel uitdruklik aangedui word, het die woorde en uitdrukkings wat hieronder uiteengesit word die volgende betekenis:

“Braille”	Engelse Braille, ook bekend as Graad-2 Braille
“Grondwet”	Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika van 1996
“DG”	Direkteur-generaal van die GCIS
“GCIS”	Regeringskommunikasie-en-inligtingstelsel
“Taaldienseenheid”	Die taaldienseenheid van die GCIS wat in 2008 formeel ingestel is
“Minister”	Die Minister van Kommunikasie
“Veeltaligheid”	Die gebruik van verskeie of al die amptelike tale
“Amptelike taal”	Enige van die 11 amptelike tale soos voorgeskryf in Artikel 6(1) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika van 1996
“PanSAT”	Die Pan Suid-Afrikaanse Taalraad wat ingevolge Artikel 2 van die Wet Op Die Pan Suid-Afrikaanse Taalraad, 1995 (Wet 59 van 1995) ingestel is
“Voorheen gemarginaliseerde tale”	isiNdebele, isiXhosa, isiZulu, Siswati, Sesotho, Setswana, Sepedi, Tshivenda en Xitsonga
“Sintuiglike gestremdhede”	Visuele, spraak- en/of gehoorverswakking
“Gebaretaal”	Suid-Afrikaanse Gebaretaal
“Die Wet”	Wet op die Gebruik van Amptelike Tale, 2012 (Wet 12 van 2012)
“Derde party”	Sluit diensverskaffers en voornemende werknemers in

3. BELEIDSBEGINSELS

3.1. Die GCIS se Taalbeleid is op die volgende beginsels gegrond:

- 3.1.1. Erkenning van die linguistiese en kulturele diversiteit binne die GCIS, en die veeltalige aard van Suid-Afrika se mense.
 - 3.1.2. Ontwikkeling en bevordering van alle amptelike tale in die gees van *Batho Pele*.
 - 3.1.3. Die publiek se reg om die taal van hul keuse in hul interaksie en kommunikasie met die GCIS te gebruik.
 - 3.1.4. Die publiek se reg op toegang tot en/of ontvangs van regeringsdienste en
-inligting in die taal van hul keuse, waar dit redelikerwys prakties moontlik is.
 - 3.1.5. Die belangrike rol van taal in die bevordering van kommunikasie tussen die Regering en die mense.
 - 3.1.6. Die behoefte om voorsiening te maak vir die kommunikasiebehoefte van mense met taalstruikelblokke, soos diegene met visuele en/of gehoorgestremdhede.
 - 3.1.7. Die wetgewende en grondwetlike mandaat om veeltaligheid te bevorder ten einde effektiewe en doeltreffende kommunikasie tussen die Regering en die publiek te verseker.
- 3.2. Die GCIS moet eenvoudige taal gebruik om kommunikasie te bevorder.

4. DOEL EN OMVANG

- 4.1. Die doel van hierdie beleid is om aan die wetgewende en grondwetlike mandaat te voldoen. Dit streef ook daarna om veeltaligheid te bevorder ten einde effektiewe en doeltreffende kommunikasie tussen die Regering en die publiek te verseker ooreenkomstig die doelwitte van die Wet en die Grondwet.
- 4.2. Hierdie beleid is bindend op alle takke en werknemers van die GCIS.
- 4.3. Dit sal ook dien as 'n raadgewende instrument vir die departemente wat GCIS se inhoudsverwante dienste benodig.
- 4.4. Die Tak: Korporatiewe Dienste sal die amptelike bewaarder van hierdie beleid wees.

5. WETGEWENDE MANDAAT

Die beleid is op die volgende regsraamwerke gegrond:

- 5.1. Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika van 1996;
- 5.2. Die Wet op die Gebruik van Amptelike Tale, 2012 (Wet 12 van 2012);
- 5.3. Die Wet op die Nasionale Taalbeleidraamwerk, 2003;
- 5.4. Die Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000 (Wet 2 van 2000);
- 5.5. Die Nasionale Kommunikasie-strategieraamwerk – 2014-2019.

6. OOR DIE GCIS

- 6.1. Die GCIS is in 1998 ingevolge Artikel 239 van die Grondwet ingestel as 'n organisasie wat verseker dat die verspreiding van regeringsinligting en -boodskappe aan die publiek op 'n samehangende manier en in ooreenstemming met die grondwetlike imperatiewe van die land plaasvind.
- 6.2. Die GCIS het die mandaat om regeringskommunikasie te koördineer, te lei en daarvoor te adviseer, met inbegrip van mediaskakeling, ontwikkelingskommunikasie en bemerking. Die GCIS streef daarna om geïntegreerde, gekoördineerde en duidelike kommunikasie tussen die Regering en Suid-Afrikaanse landsburgers te bewerkstellig, wat die publiek in staat stel om by die land se transformasie betrokke te wees.
- 6.3. Die vernaamste diens van die GCIS is om akkurate en tydige regeringsinligting aan Suid-Afrikaanse landsburgers te voorsien deur middel van bemiddelde en onbemiddelde kommunikasiemetodes. Die GCIS gebruik verskillende produkte en platforms om in verskeie teikengehore se inligtingsbehoefte te voorsien. Die GCIS lewer hierdie diens as 'n grondwetlike reg aan die burgers van Suid-Afrika ingevolge Artikel 195(g) van die Grondwet, wat bepaal dat deursigtigheid bevorder moet word deur die publiek te voorsien van inligting wat tydig, akkuraat en toeganklik is.
- 6.4. Uit hoofde van bogenoemde mandaat lewer die GCIS dienste regoor al Suid-Afrika se geografiese gebiede.

7. MANDAAT VAN DIE TAALDIENSEENHEID

- 7.1. Die GCIS se Taaldienseenheid is in April 2008 gestig met die mandaat om 'n vertaal-, redigerings- en proefleesdiens aan die GCIS te voorsien.
- 7.2. Dit is ook verantwoordelik vir die oes, ontwikkeling en konsolidering van tersaaklike terminologie.
- 7.3. Dit werk saam met ander taalorganisasies en dra by tot die ontwikkeling en bevordering van die voorheen gemarginaliseerde tale.
- 7.4. Die Taaldienseenheid sal verantwoordelik wees vir die implementering van hierdie beleid en sal ook alle belanghebbendes oor die inhoud hiervan adviseer.

8. BELEIDSVERKLARING

8.1. Amptelike tale van die GCIS

- 8.1.1. As die bewaarders van regeringskommunikasie moet die GCIS poog om in al 11 die amptelike tale te kommunikeer, waar nodig en prakties uitvoerbaar. Die tale wat gebruik word, moet ook mense met gestremdhede in aanmerking neem.
- 8.1.2. Die GCIS sal die gebruik, praktiese uitvoerbaarheid, hulpbronne en streeksomstandighede, asook die balans van die publiek se behoeftes en voorkeure in aanmerking neem wanneer besluite geneem word oor die amptelike taal/tale wat gebruik moet word.

9. KOMMUNIKASIEBENADERINGS MET GEAFFEKTEERDE PARTYE

9.1. Kommunikasie met die publiek

- 9.1.1. Die GCIS sal soos volg met lede van die publiek kommunikeer:

Tipe kommunikasie	Taal
Mondelinge kommunikasie, insluitend amptelike verrigtinge, aankondigings, openbare toesprake,	Die GCIS sal Engels gebruik, onderling uitruilbaar met enige van die ander amptelike tale, afhangend van

konferensies, ens.	die doel of die platform.
Amptelike skriftelike kommunikasie, insluitend elektroniese kommunikasie, alle korrespondensie, persverklarings, uitnodigings, omsendbriewe, publikasies, pamflette, brosjures, ens.	Die dokumente sal hoofsaaklik in Engels gepubliseer word. Alle skriftelike kommunikasie sal ook in die mees oorwegende taal/tale wat in 'n bepaalde provinsie gepraat word, vertaal word. Die GCIS se Taaldienseenheid sal versoeke vir sulke vertalings hanteer.
Vorms	Sal in Engels beskikbaar gestel word.
Naamborde en handelsmerke	Gegewe die GCIS se strewe om met die wydste moontlike gehoor te kommunikeer, asook die beperkte ruimte wat in hierdie soort publikasies beskikbaar is, sal al die GCIS se interne en eksterne naamborde en handelsmerke in Engels wees.
GCIS se jaarverslae en ander strategiese dokumente.	Sal in Engels gepubliseer word.
GCIS se oudiovisuele produkte	GCIS se oudiovisuele kommunikasieprodukte moet onderskrifte insluit ter wille van mense met gehoorgestremdheid.

9.1.2. Versoeke vir kommunikasies in enige ander taal kan gerig word deur die prosedure te volg wat in paragraaf 9.4 hier onder uiteengesit word.

9.2. **Interne en ander formele kommunikasie met derde partye**

9.2.1. Die volgende kommunikasies moet in Engels geskied, tensy daar 'n behoefte bestaan en met inagneming van die gebruik, praktiese uitvoerbaarheid, hulpbronne, streeksomstandighede en die balans van die behoeftes en voorkeure van die publiek, mag die kommunikasie uit Engels in die taal/tale wat versoek word, vertaal word:

- 9.2.1.1. Alle interne mondelinge, skriftelike en elektroniese kommunikasie binne die GCIS (memorandums, pamflette, brosjures, amptelike aankondigings, dokumente, nuusbriewe, plakkate, kennisgewings, amptelike toesprake, vergaderings, ens.).
- 9.2.1.2. Alle amptelike mondelinge, skriftelike en elektroniese kommunikasie waar derde partye betrokke kan wees, insluitend groepsbesprekings, vergaderings, aanbiedings, posonderhoude, opleidingsessies, dissiplinêre verhore, ens.
- 9.2.2. GCIS-personeellede mag die taal van hul keuse gebruik in hul onderlinge mondelinge, skriftelike en elektroniese kommunikasie, mits al die partye wat by die kommunikasie betrokke is die taal/tale wat gebruik word, verstaan.
- 9.3. **Kommunikasie met lede van die publiek met sintuiglike gestremdhede:**
- 9.3.1. Die GCIS moet, waar daar 'n behoefte bestaan en met inagneming van die gebruik, praktiese uitvoerbaarheid, hulpbronne, streeksomstandighede en die balans van die behoeftes en voorkeure van die publiek, kommunikasiemateriaal in Braille voorsien ter wille van visueel gestremde mense en tolking in Gebaretaal fasiliteer vir mense met gehoorgestremdheid.
- 9.3.2. Die GCIS se ontvangstoonbankpersoneel sal opgelei word in die gebruik van Gebaretaal om met gehoorgestremde kliënte te kan kommunikeer.
- 9.4. **Prosedure om vertalings te verkry:**
- 9.4.1. Waar kommunikasies nie in Braille, Gebaretaal of in 'n bepaalde taal voorsien word nie, kan 'n versoek aan die DG gerig word vir die vertaling van 'n dokument, omskakeling daarvan na Braille of tolking in Gebaretaal.
- 9.4.2. Die versoek moet aan die DG gerig word en per e-pos gestuur word na languagequeries@gcis.gov.za of by die GCIS se hoofkantoor ingedien word.
- 9.4.3. Die GCIS sal die versoek oorweeg met inagneming van gebruik, praktiese uitvoerbaarheid, hulpbronne, streeksomstandighede en die balans van die publiek se behoeftes en voorkeure.
- 9.4.4. Indien die versoek goedgekeur word ná inagneming van die faktore wat in paragraaf 9.4.3 hier bo genoem word, sal die GCIS binne 10 werksdae

nadat die versoek ontvang is, na gelang van die geval, die vertaling van die dokument, tolkdienste in Gebaretaal of die omskakeling van die teks na Braille fasiliteer. Indien die GCIS om die een of ander rede nie in staat is om binne die gestipuleerde aantal dae aan die versoek te voldoen nie, sal daar met die betrokke applikant gekommunikeer word om hom of haar mee te deel wanneer die dienste gelewer sal word.

- 9.4.5. Waar tolking in gebaretaal by 'n GCIS-geleentheid vereis word, moet 'n versoek daarvoor sewe werksdae voor die geskeduleerde datum van die byeenkoms gerig word.

10. REKORDHOUDING

- 10.1. Alle amptelike dokumente van die GCIS moet in Engels op rekord geplaas word en, waar van toepassing, saam met die betrokke vertaalde en/of aangepaste weergawe geliasseer word.

11. OPLOS VAN KLAGTES

- 11.1. Enige persoon wat 'n klag oor die toepassing van die GCIS se Taalbeleid het, kan die klag skriftelik by die DG indien binne drie maande nadat die klag ontstaan het.
- 11.2. Die klag moet op een van die volgende maniere by die GCIS afgelewer word:
- 11.2.1. Fisiese aflewering aan die GCIS se Hoofkantoor, geleë te Tshedimosetso House, Frances Baardstraat 1035 (h/v Festivalstraat), Hatfield, Pretoria, 0083; of
- 11.2.2. Per geregistreerde pos gerig aan: Die DG, GCIS, Privaatsak X745, Pretoria, 0001; of
- 11.2.3. Per e-pos gerig aan: Die DG by languagequeries@gcis.gov.za.
- 11.3. Die klaer se volledige besonderhede – insluitend volle name, adres en kontakbesonderhede – moet duidelik op die ingediende klag aangedui word.

- 11.4. 'n Breedvoerige beskrywing van die klag moet voorsien word, insluitend die tyd en verantwoordelike persoon, waar van toepassing.
- 11.5. Die GCIS kan die klaer versoek om bykomende inligting te voorsien of 'n vergadering by te woon met die oog daarop om mondeling navraag oor die klag te doen.
- 11.6. Die DG moet binne drie maande of sodanige korter tydperk as wat nodig mag wees om die klag behoorlik te oorweeg, 'n besluit oor die klag neem en sodanige besluit skriftelik aan die klaer kommunikeer.
- 11.7. Indien die klaer nie tevrede is met die DG se besluit nie, kan die klaer die kwessie na die Minister van Kommunikasie eskaleer deur 'n skriftelike appèl in te dien binne een maand na ontvangs van die DG se besluit volgens paragraaf 11.6 hier bo.

12. PUBLIKASIE EN TOEGANG TOT DIE GCIS-TAALBELEID

- 12.1. Die taalbeleid sal beskikbaar wees in:
 - 12.1.1. al 11 amptelike tale; en
 - 12.1.2. Braille.
- 12.2. Toegang tot hierdie beleid kan verkry word:
 - 12.2.1. in enige van die 11 amptelike tale aanlyn by *www.gcis.gov.za*; of
 - 12.2.2. deur 'n gedrukte eafskrif daarvan in enige van die 11 amptelike tale of in Braille by die GCIS se Hoofkantoor of provinsiale kantore te bestudeer.
- 12.3. 'n Afskrif van die taalbeleid sal in Engels in die *Staatskoerant* gepubliseer word en sal ook in alle aangewese areas by die GCIS se Hoofkantoor en provinsiale kantore vertoon word.

13. BELEIDSHERSIENING

- 13.1. Die Taaldienseenheid moet voortdurend vordering met betrekking tot die implementering van hierdie beleid monitor en evalueer en 'n jaarverslag by die Minister van Kuns en Kultuur en PanSAT indien oor die gebruik van die amptelike tale op die gebiede soos in Artikel 9 van die Wet beoog word.
- 13.2. Die beleid sal elke vier jaar hersien word, of wanneer dit ook al nodig geag word.